

նուկները արուեստականօրէն վախճանելը: Բանի քանի մայրեր իրենց զաւակներուն տեւական դժբախտութեան պատճառ եղած են զանոնք իրենց պղտրիկութեան օրերուն սարսափեցնելով մութին մէջ թափառող աշխինչ ճիւղաղին կամ այնինչ հրէշին առնունով: Մանուկը որ իր մօր բերնէն ելած ամէն խօսքի կը հաւատայ իր հողիին միամիտ անկեղծութեամբը, հետզհետէ կը դառնայ այնքան երկչոտ էակ մը որ, մեծնալէն յետոյ ալ՝ չի կրնար պրծիլ անբերեայթ չար ոգիներու ահէն, և անոնց սարսափին տակ կը մնայ իր ամբողջ կեանքին մէջ:

Աւելորդ չէ թրեւս յիշել նաև մանուկներու հանգէպ ցոյց տրուած այն տեսակ վերաբերում մը, որ շփացնելո կ'ըսուի առհասարակ: Շփացնել բառով կրնանք հասկընալ այն անխորհուրդ եւ անսահման ներողամտութիւնը, որ թոյլ կու տայ մանկան իր քմահաճոյքը տիրական դարձնել ամէն բանի մէջ՝ նոյնիսկ ի վնաս իր անձին: Այդպիսի պայմաններու տակ մեծցող մանուկը պիտի դառնայ տնտարակոյս կամ մակոր, ինքնահաւան և ամբարտաւան երիտասարդ մը, որ ոչ իր ընտանիքին, ոչ իր եկեղեցիին, և ոչ ալ իր ազգին համար օգտակար ու պատուարեր անդամ մը պիտի ըլլայ: Ծնողաց պարտքն է անշուշտ ներողամտութեամբ նայիլ իրենց զաւակներուն փոքր թերութեանց եւ սխալներուն վրայ, բայց միւս կողմէն անոնց պարտքն է նաև հսկել իրենց զաւակներուն վրայ և ուղղել անոնց թերութիւններն ու մոլութիւնները, որպէսզի անուղղայ և շուայտ կենցաղի մը գերի չգառնան իսպառ:

Արդ, անհրաժեշտ է ոչ միայն վերոյիշեալ սխալ ու վնասակար ընթացքներէ զգուշանալ մանուկներու հանգէպ մեր վարմունքին մէջ, այլ նաև էական է գործադրել ընդհանրապէս՝ կարգ մը զրական պայմաններ, մանուկները իբրև ճշմարիտ քրիստոնեաներ և ողնիւ հայեր մեծցնելու համար: Պէտք է զանոնք կրթել հայրենի նուիրական աւանդութեանց համաձայն: Պէտք է զանոնք տէր դարձնել առողջ և ընտիր ունակութեանց. քանզի մեր ունակութեանց ամբողջութիւնն է որ կը կազմէ մեր կենցաղը, նոյնիսկ մեր կեանքը: Ծընողներու պարտականութիւնն է իրենց զաւակներուն ներքնէլ Աստուծոյ սուրբ եր-

կուղը, որ անոնց խղճին խորէն հնչող ուղղիչ ձայն մը պիտի ըլլայ շարունակ: Վարժեցուցէք ձեր զաւակները սիրելու մեր Մայրենի եկեղեցին, իրենց երկնաւոր Հօրը առնել: Եկեղեցւոյ խնկարոյր մթնոլորտով սնած մանուկը ապահովարար հեռու պիտի մնայ ապականած ու զարէլի միջավայրի մը ստորին ու պատրոզական հրապոյրներէն:

Մանուկներու մեծագոյն դաստիարակն է մեծերու կեանքին օրինակը: Եթէ ձեր կեանքը հակառակն է ձեր տուած բարի խորհուրդներուն և ձեր քարոզած ճշմարիտ սկզբունքներուն, աւագ, անօգուտ պիտի մնան այդ վերջինները:

Ոսկի խօսքերը այն ատեն միայն իրապէս ոսկիի տրմէքով կ'ընդունուին, երբոր ապահովուած են ոսկի գործերու կնիքով:

Ն. Վ. Պ.

Պ Ե Տ Ր Ո Ւ Ա Ր

Ոչ ոք այնքան յիմար է կարծելու քեւսուած Ինք կ'օգտուի երբ ստացուածքի կամ նոյնիսկ արդարութեան (առաքինութեան) նուէր մ'ընծայենք Իրեն: Աղբիւր մը չ'օգտուիր բնաւ երբ մեկն խմենք անկէ: Մեր նախնի հայրերը, արդարեւ, կենդանական զոհեր կը մատուցանէին Աստուծոյ. ապիկա Աստուծոյ ժողովուրդը Աստուածաւունջի մէջ կը կարգայ, բայց այլեւ չի կատարէ. վասնզի այդ զոհերը պարզապէս նշանակներն էին մեր մէջ կատարուած բաներու, որպէսզի աւելի Աստուծոյ մօտենանք մեկն, եւ մեր դրացիներն ալ մօտենանք: Զոհ մը, պատարագ մը, ուրեմն, տեսանելի խորհուրդ մըն է, կամ անտեսանելի զոհի մը մէկ սուրբ նշանը: Հետեւաբար ապաշխարողը՝ Մարգարէին բերնով, կամ Մարգարէն ինքն իսկ, երբ կը պաղատէր Աստուծոյ որպէսզի ողորմութիւն գտնէ իր մեղքերուն համար, ըսաւ. «Նքե պատարագ ուզեիր՝ կը մատուցանեմք, բայց ողջակէզնե՛րն իսկ հանելի չեղան Քեզի: Աստուծոյ պատարագը՝ խոնարհ ճողին է. սուրբ սիրտ եւ խոնարհ ճողին Աստուած չ'արհամարհեմ:»

ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ

Զգալաւէն Աստուծոյ, Գիւլ Ժ. զլ. 5: